

Służba
Celna

www.sluzbacelna.gov.pl

Upoważniony przedsiębiorca AEO

- informacja dla przedsiębiorców dotycząca weryfikacji formalnej i przyjęcia wniosku o wydanie świadectwa Upoważnionego Przedsiębiorcy – AEO

10.04.2013r.

Opracowano w Departamencie Polityki Celnej

Warszawa 2013

➤ CZĘŚĆ I: WSTĘP

1. Podstawa prawna

Rozporządzeniem (WE) Nr 648/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 kwietnia 2005r. zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny¹, zwany dalej „WKC” wprowadzona została do porządku prawnego Unii Europejskiej instytucja Upoważnionego Przedsiębiorcy (*ang. Authorised Economic Operator – AEO*)².

Zgodnie z art. 5a ust. 1 WKC, jeżeli zajdzie taka potrzeba, organy celne po zasięgnięciu opinii innych właściwych organów, przyznają, z uwzględnieniem kryteriów przewidzianych w ust. 2, przedsiębiorcy mającemu siedzibę na obszarze celnym Wspólnoty³ status upoważnionego przedsiębiorcy. Stosownie do art. 5a ust. 1 akapit 2 i 3 WKC upoważniony przedsiębiorca korzysta z ułatwień odnoszących się do kontroli celnej dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony i/lub z uproszczeń przewidzianych w ramach przepisów celnych. Z zastrzeżeniem zasad i warunków określonych w ust. 2, status upoważnionego przedsiębiorcy jest uznawany przez organy celne wszystkich Państw Członkowskich bez uszczerbku dla kontroli celnej. Biorąc za podstawę uznanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy oraz, o ile spełniono wymogi związane z konkretnym rodzajem uproszczenia przewidzianego w prawodawstwie celnym Wspólnoty, organy celne upoważniają przedsiębiorcę do korzystania z tego uproszczenia.

Katalog kryteriów i warunków przyznawania statusu upoważnionego przedsiębiorcy określony został w:

- art. 5a ust. 2 akapit pierwszy WKC oraz
- art. 14h – 14k rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny⁴, zwanego dalej „Rozporządzeniem Wykonawczym”.

¹ Dz. Urz. UE L117 z 4.05.2005, s. 13

² Wspólnotowy Kodeks Celny posługuje się tłumaczeniem „upoważniony podmiot gospodarczy”, natomiast w Rozporządzeniu Wykonawczym zwrot „*authorised economic operator*” został przetłumaczony jako „upoważniony przedsiębiorca”; w „Wytocznych” zastosowane zostało pojęcie „upoważniony przedsiębiorca”.

³ Przepisy Rozporządzenia Wykonawczego określają przypadki, w jakich warunek posiadania siedziby we Wspólnocie nie jest wymagany.

⁴ Dz. Urz. WE L 253 z 11.10.1993, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 6, str. 3

Zasady dotyczące prowadzenia postępowania w sprawie wydania świadectwa AEO wyznaczone zostały w:

- a) ustawie o Służbie Celnej⁵ rozdział 4,
- b) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 marca 2010 r. w sprawie zakresu, rodzaju i sposobu przeprowadzania czynności audytowych⁶,
- c) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 marca 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania czynności audytowych oraz wzorów dokumentów stosowanych w postępowaniu audytowym⁷,
- d) ustawie – Ordynacja podatkowa⁸,
- e) ustawie Prawo celne⁹.

Tryb wydawania świadectwa AEO (np. forma świadectwa, termin wydania świadectwa, odrzucenie wniosku, itp.) oraz reguły odnoszące się do zawieszania i cofania świadectw określone zostały w art. 14c do 14v Rozporządzenia Wykonawczego.

Potwierdzeniem uzyskania przez przedsiębiorcę statusu upoważnionego przedsiębiorcy jest wydane przez organ Służby Celnej „Świadectwo Upoważnionego Przedsiębiorcy (Świadectwo AEO)”. Przepisy Rozporządzenia Wykonawczego w art. 14a ust. 1 przewidują **trzy rodzaje Świadectw AEO**:

- Świadectwo AEOC – Uproszczenia Celne,
- Świadectwo AEOS – Bezpieczeństwo i Ochrona,
- Świadectwo AEOF – Uproszczenia Celne/Bezpieczeństwo i Ochrona.

Świadectwo AEO – Uproszczenia Celne wydawane jest przedsiębiorcom spełniającym kryteria, o których mowa w art. 14h – 14j Rozporządzenia Wykonawczego. Pozostałe dwa rodzaje świadectw wydawane są przedsiębiorcom, którzy spełniają warunki określone w art. 14h – 14k tego rozporządzenia, z jednym wyjątkiem dotyczącym przedsiębiorców ubiegających się o świadectwo AEOS, w stosunku do których wyłączony jest obowiązek spełnienia kryterium,

⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. – o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323, z późn. zm.).

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 marca 2010 r. w sprawie zakresu, rodzaju i sposobu przeprowadzania czynności audytowych (Dz. U. Nr 52, poz. 309),

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 marca 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania czynności audytowych oraz wzorów dokumentów stosowanych w postępowaniu audytowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 150)

⁸ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.),

⁹ Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622 z późn. zm.)

o którym mowa w art. 14i lit. c), tj. warunek posiadania systemu logistycznego rozróżniającego towary wspólnotowe i niewspólnotowe.

2. Kto może ubiegać się o status AEO?

O status AEO może ubiegać się przedsiębiorca, o którym mowa w art. 1 ust. 12 Rozporządzenia Wykonawczego, tj. **osoba, która w ramach prowadzonej działalności gospodarczej jest włączona w czynności określone przepisami prawa celnego.**

Podkreślić należy, iż definicja „przedsiębiorcy” nie ogranicza pojęcia „włączenie w czynności określone przepisami prawa celnego” jedynie do bezpośredniego włączenia, np. do sytuacji, gdy mamy do czynienia z Importerem, Eksporterem lub Agentem Celnym. O status AEO może ubiegać się np. Producent wytwarzający towary przeznaczone do wywozu, nawet jeżeli formalności wywozowe są realizowane przez inną osobę.

Ponadto należy zwrócić uwagę, iż świadectwo AEO bezpieczeństwo i ochrona jest ściśle związane z zarządzaniem łańcuchem dostaw. O wydanie świadectwa AEOS mogą ubiegać się więc także tacy przedsiębiorcy, którzy tylko **zajmują się** towarami podlegającymi dozorowi celnemu lub danymi związanymi z tymi towarami. Pojęcie „przedsiębiorcy” na potrzeby instytucji AEO należy zatem interpretować szeroko, mając na uwadze kontekst bezpiecznego łańcucha dostaw. Oznacza to, iż wniosek mogą złożyć nie tylko przedsiębiorcy mający fizyczny kontakt z towarem podlegającym dozorowi celnemu, ale również np. agenci świadczący usługę opracowania danych celnych (np. przygotowaniem zgłoszenia celnego, taryfikacją, określeniem wartości celnej towaru, itp.), którzy nie składają zgłoszeń celnych i bezpośrednio nie wykonują czynności podlegających obowiązkowi celnemu, zlecają te czynności innemu oddziałowi przedsiębiorstwa, lub wykonują je na rzecz klienta zewnętrznego. Przy czym działanie to nie ogranicza się jedynie do doradztwa, ale podejmowane są również przygotowanie odpowiedniej dokumentacji, np. zgłoszenia celnego.

3. Wniosek o wydanie świadectwa AEO

Status upoważnionego przedsiębiorcy udzielany jest na wniosek. Wzór wniosku określony został w [załączniku 1C](#) do Rozporządzenia Wykonawczego.

Osoba, która zamierza ubiegać się o status upoważnionego przedsiębiorcy (AEO), przed złożeniem powyższego wniosku, powinna uzyskać numer EORI, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 4 I ust. 1 i 3 lit. e) Rozporządzenia Wykonawczego. Numer ten powinien zostać wpisany w polu nr 9 wniosku o wydanie świadectwa AEO.

Przed złożeniem wniosku o wydanie świadectwa AEO zaleca się przeprowadzenie przez przedsiębiorcę samooceny mającej na celu sprawdzenie gotowości do spełniania warunków i kryteriów wymaganych do uzyskania statusu AEO. Do przeprowadzenia samooceny należy wykorzystać [Kwestionariusz postępowania audytowego](#). Udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w Kwestionariuszu pozwoli przedsiębiorcy zebrać odpowiednie informacje o działalności firmy i dokonać ich oceny pod kątem spełniania warunków i kryteriów potrzebnych do uzyskania statusu AEO.

Wraz z wnioskiem o wydanie świadectwa AEO należy złożyć:

- a) dokumenty zawierające ogólne informacje o wnioskodawcy,
- b) Kwestionariusz postępowania audytowego.

Obowiązkowe załączniki do wniosku, o których mowa pkt a) określone zostały w pkt 19 Załącznika 1C do Rozporządzenia Wykonawczego. Zaleca się, aby informacje wymienione w tym punkcie zostały przekazane organowi Służby Celnej w formie Kwestionariusza postępowania audytowego¹⁰ poprzez wypełnienie w Kwestionariuszu podsekcji 1.00 pkt nr 2-4a, 5-8 oraz podsekcji 1.02 pkt 1.1.

Należy zwrócić uwagę, iż Służba Celna wdrożyła darmową aplikację służącą do wypełniania Kwestionariusza postępowania audytowego w formie elektronicznej. Korzystając z przedmiotowej aplikacji wnioskodawca ma możliwość przesłania wypełnionego Kwestionariusza przez Internet. W tym celu należy zalogować się na stronie <https://e-clo.pl/AEO/> wykorzystując nazwę użytkownika i hasło do systemu PDR oraz przesłać plik XML z Kwestionariuszem do właściwej izby celnej.

Wraz z Kwestionariuszem postępowania audytowego należy złożyć [oświadczenie o prawdziwości danych zawartych w Kwestionariuszu postępowania audytowego](#), sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia w sprawie sposobu dokumentowania czynności audytowych oraz wzorów dokumentów stosowanych w postępowaniu audytowym.

W przypadku wątpliwości co do sposobu wypełniania Kwestionariusza postępowania audytowego, można, przed jego złożeniem, zwrócić się do właściwego organu Służby Celnej o udzielenie pomocy w wypełnieniu Kwestionariusza oraz o dodatkowe informacje i wyjaśnienia.

¹⁰ Wzór Kwestionariusza postępowania audytowego określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 marca 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania czynności audytowych oraz wzorów dokumentów stosowanych w postępowaniu audytowym (Dz.U. Nr 52, poz. 310 oraz zmiana Dz.U. z 2011, Nr 285, poz. 1675).

Prawidłowe i rzetelne wypełnienie Kwestionariusza postępowania audytowego wpłynie na przyspieszenie i usprawnienie postępowania audytowego.

Wraz z wnioskiem należy również złożyć:

- [Oświadczenie woli o wyrażeniu zgody lub braku zgody na umieszczenie danych ze świadectwa AEO w wykazie upoważnionych przedsiębiorców](#), o którym mowa w art. 14x ust. 4 Rozporządzenia Wykonawczego, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 10 pkt 1 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu dokumentowania czynności audytowych oraz wzorów dokumentów stosowanych w postępowaniu audytowym,
- w przypadku gdy wnioskodawca zamierza korzystać z programów wzajemnego uznawania statusu AEO z krajami trzecimi, z którymi UE ma podpisane stosowne porozumienie powinien złożyć [oświadczenie o wyrażeniu zgody na udział w programie dotyczącym wzajemnego uznawania statusów upoważnionego przedsiębiorcy \(AEO\) pomiędzy Unią Europejską a państwami trzecimi](#); wzór takiego oświadczenia zawiera zał. 10 pkt 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu dokumentowania czynności audytowych oraz wzorów dokumentów stosowanych w postępowaniu audytowym (dotyczy tylko posiadaczy świadectw AEOS i AEOF).

Organ wydający świadectwo AEO może wezwać przedsiębiorcę do przedłożenia innych dokumentów niezbędnych do weryfikacji, czy spełnia on warunki do przyjęcia wniosku określone w art. 14f Rozporządzenia Wykonawczego, w tym:

- zaświadczenia o niekaralności,
- oświadczenia, że w stosunku do przedsiębiorcy nie jest prowadzone postępowanie upadłościowe,
- oświadczenia przedstawiciela prawnego o jego niekaralności.

W przypadku stwierdzenia braków organ Służby Celnej informuje wnioskodawcę o konieczności uzupełnienia wniosku zgodnie z art. 14c Rozporządzenia Wykonawczego.

Dokumenty powinny być złożone w oryginale lub uwierzytelnionej kopii i zawierać dane aktualne w dniu złożenia wniosku o wydanie świadectwa AEO. Dokumentów nie dołącza się do wniosku o wydanie świadectwa AEO, jeżeli zostały one złożone w innej sprawie dyrektorowi izby celnej, do której składany jest wniosek, a dane w nich zawarte są nadal aktualne. W takim przypadku należy podać numer sprawy, przy której złożono dokumenty.

➤ CZĘŚĆ II - WŁAŚCIWOŚĆ ORGANÓW CELNYCH

W art. 14d Rozporządzenia Wykonawczego określone zostały zasady dotyczące właściwości miejscowej państwa członkowskiego, do którego należy złożyć wniosek o wydanie świadectwa AEO.

Natomiast właściwość organu Służby Celnej na szczeblu krajowym określona została w następujących aktach prawnych:

- ustawie Prawo celne,
- rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004r. w sprawie właściwości miejscowej organów celnych (Dz. U. z 2013, poz. 192),
- rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 października 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej organów Służby Celnej w zakresie, w jakim właściwość nie wynika z przepisów regulujących zadania organów celnych i organów podatkowych (Dz. U. Nr 182, poz. 1422).

1. Właściwość państwa członkowskiego (art. 14d Rozporządzenia Wykonawczego)

Założeniem jest, że wniosek powinien zostać złożony w państwie członkowskim, które ma największy dostęp do informacji i najlepsze możliwości sprawdzenia warunków i kryteriów jakie powinien spełniać AEO. Dlatego też przepisy wprowadzają gradację przesłanek wskazujących państwo członkowskie, w którym należy złożyć wniosek. I tak, zgodnie z art. 14d ust. 1 lit.a) i b) Rozporządzenia Wykonawczego wniosek powinien być złożony w państwie, w którym:

- prowadzona jest główna księgowość odnosząca się do czynności celnych oraz gdzie prowadzona jest część działań objętych świadectwem AEO, lub
- główna księgowość odnosząca się do czynności celnych jest dostępna, gdzie prowadzone jest część działań objętych świadectwem AEO oraz gdzie prowadzone są główne działania w zakresie zarządzania logistycznego.

Państwo określone na podstawie jednego z powyższych kryteriów ma możliwość najpełniejszego dostępu do danych mających znaczenie w procedurze przyznawania statusu AEO. W przypadku jednak, gdy na podstawie powyższych przesłanek nie można określić właściwego państwa wniosek składany jest, zgodnie z art. 14d ust. 2 lit. a) i b) Rozporządzenia Wykonawczego, do państwa członkowskiego, w którym:

- prowadzona jest główna księgowość odnosząca się do czynności celnych, lub

- główna księgowość odnosząca się do czynności celnych jest dostępna i gdzie prowadzone są główne działania w zakresie zarządzania logistycznego.

Przepis art. 14d Rozporządzenia Wykonawczego mówi o „głównej księgowości odnoszącej się do danych czynności celnych”, zaznaczyć należy, iż zasadą jest prowadzenie jednej kompleksowej księgowości, bez wyodrębnienia kwestii celnych. Zgodnie z przepisem art. 14d ust. 1 Rozporządzenia Wykonawczego główna księgowość wnioskodawcy obejmuje ewidencję i dokumentację umożliwiającą organowi celnemu sprawdzenie i monitorowanie warunków i kryteriów koniecznych do uzyskania świadectwa AEO.

W większości przypadków główna księgowość prowadzona jest w siedzibie wnioskodawcy. W przypadku gdy księgi rachunkowe są prowadzone poza siedzibą jednostki lub miejscem sprawowania zarządu, wówczas – zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹¹ - kierownik jednostki jest obowiązany zapewnić dostępność ksiąg rachunkowych wraz z dowodami księgowymi uprawnionym organom zewnętrznej kontroli lub nadzoru w siedzibie jednostki lub w miejscu sprawowania zarządu albo w innym miejscu za zgodą organu kontroli lub nadzoru,

Zarządzanie logistyczne, o którym mowa w art. 14d należy rozumieć jako zarządzanie organizacją przedsiębiorstwa. Za zarządzanie, w tym logistyczne, odpowiedzialny jest zarząd firmy, który może część uprawnień scedować na wyznaczoną osobę.

W celu potwierdzenia, że wniosek został złożony zgodnie z właściwością miejscową państwa członkowskiego organ Służby Celnej weryfikuje dane zamieszczone we wniosku (pola 5, 13, 16, 17, 18).

Przykład nr 1:

W Polsce firma prowadzi główną księgowość odnoszącą się do czynności celnych i część działań objętych świadectwem AEO np. skład celny. Towary ze składu celnego w procedurze tranzytu przewożone są do siedziby w Holandii i tam dopuszczane do obrotu. W Holandii prowadzone są główne działania w zakresie zarządzania logistycznego, a organy celne mają dostęp do księgowości prowadzonej w Polsce.

Wniosek składa się do Polski, gdyż w takim przypadku, gdy spełnione są przesłanki zarówno z lit. a) jak i b) art. 14d ust. 1 Rozporządzenia Wykonawczego priorytet ma spełnienie przesłanek, o których mowa w literze a) przedmiotowego artykułu.

¹¹ Dz. U. z 2009r. Nr 152 poz. 1223 ze zm..

Przykład nr 2:

W Czechach prowadzona jest główna księgowość odnosząca się do czynności celnych, na Słowacji znajdują się magazyny. Główne działania w zakresie zarządzania logistycznego prowadzone są w Niemczech, tam też jest też dostęp do głównej księgowości i wnioskodawca korzysta z procedur uproszczonych.

Wniosek składany jest w Niemczech, gdyż tam spełniony jest najpełniejszy zakres przesłanek określonych w art. 14 ust. 1 Rozporządzenia Wykonawczego.

Przykład 3:

Firma prowadzi główną księgowość odnoszącą się do czynności celnych we Francji, do której dostęp ma również administracja celna Belgii, a w Holandii dokonuje odpraw celnych, tam też prowadzi główne działania w zakresie zarządzania logistycznego.

Wniosek należy złożyć we Francji, zgodnie z art. 14 d ust. 2 lit. a) Rozporządzenia Wykonawczego.

Przykład 4:

Firma mająca siedzibę w Austrii, gdzie prowadzone są główne działania w zakresie zarządzania logistycznego i ma miejsce część odpraw celnych towarów, zleciła prowadzenie księgowości firmie mającej siedzibę w Indiach, zapewniając sobie jedynie elektroniczny dostęp do księgowości. Firma dodatkowo odprawia towary w Holandii i Polsce.

Wniosek należy złożyć w Austrii, zgodnie z art. 14d ust. 1 lit. b) Rozporządzenia Wykonawczego.

Precyzyjne określenie miejsca prowadzenia głównej księgowości odnoszącej się do czynności celnych jest szczególnie istotne w przypadku przedsiębiorstw posiadających filie i oddziały umiejscowione w różnych państwach członkowskich. Należy sprecyzować, które z miejsc prowadzenia działalności gospodarczej spełnia przesłanki determinujące określenie właściwości miejscowej państwa członkowskiego.

Zaznaczyć przy tym należy, iż określenie właściwości ściśle związane jest z formą organizacyjną przedsiębiorstwa. W przypadku prowadzenia działalności w kilku państwach członkowskich będziemy mieli z reguły do czynienia z wyodrębnionymi i samodzielnymi strukturami przedsiębiorstwa i jako takie będą one samodzielnie ubiegać się o uzyskanie statusu AEO. Kwestią rozstrzygającą jest zatem, czy każda ze spółek jest odrębną osobą prawną i jest na własnym rozrachunku, czy też jest to jedna osoba prawna, w której

księgowość dla wszystkich spółek prowadzona jest przez jedną z nich. W pierwszym przypadku spółki będą ubiegać się o status odrębnie, w drugim przypadku status przyznany jednej spółce obejmie je wszystkie.

Natomiast w przypadku struktur wewnątrz kraju rozmieszczonych we właściwości różnych izb celnych będziemy mieli raczej do czynienia z oddziałami lub filiami zależnymi i w takim przypadku świadectwo wydane firmie obejmie wszystkie jej filie i oddziały. Z tym, że organ właściwy do wydania świadectwa AEO określony zgodnie z regulacjami krajowymi zobowiązany będzie do przeprowadzenia postępowania i zbadania spełniania warunków i kryteriów niezbędnych do uzyskania świadectwa AEO jedynie w przypadku siedziby i miejsc prowadzenia działalności usytuowanych w obrębie jego właściwości miejscowej, w przypadku pozostałych miejsc – wystąpi do dyrektora właściwej izby celnej z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej.

2. Właściwość rzeczowa i miejscowa organów Służby Celnej na szczeblu krajowym

Właściwość rzeczową organów Służby Celnej określa przepis art. 70 ustawy Prawo celne, zgodnie z którym organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie wydania świadectwa AEO jest dyrektor izby celnej.

Kwestia właściwości miejscowej uregulowana została w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie właściwości miejscowej organów celnych (Dz. U. Nr 94, poz. 911 z późn. zm.), zgodnie z którym właściwość miejscowa do złożenia wniosku o wydanie świadectwa upoważnionego przedsiębiorcy (AEO) została określona według siedziby wnioskodawcy.

Dodatkowo należy wspomnieć, iż rozpatrzenie wniosku o wydanie świadectwa AEO następuje w trybie postępowania audytowego. Właściwość miejscowa organu uprawnionego do przeprowadzenia postępowania audytowego jest ustalana według siedziby organu właściwego do rozpatrzenia wniosku o wydanie świadectwa (§ 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 października 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej organów Służby Celnej w zakresie, w jakim właściwość nie wynika z przepisów regulujących zadania organów celnych i organów podatkowych).

A zatem wniosek o wydanie świadectwa AEO należy złożyć do dyrektora izby celnej właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy.

➤ CZĘŚĆ III. PRZESŁANKI SKUTKUJĄCE NIEPRZYJĘCIEM WNIOSKU (art. 14f Rozporządzenia Wykonawczego)

Zgodnie z art. 14f Rozporządzenia Wykonawczego wniosek nie zostaje przyjęty w każdym z poniższych przypadków:

- a) wniosek jest niezgodny z przepisami art. 14c i 14d;
- b) wnioskodawca został skazany za poważne przestępstwo karne związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą lub jeżeli w momencie składania wniosku prowadzone jest w stosunku do niego postępowanie upadłościowe;
- c) wnioskodawca posiada przedstawiciela prawnego do spraw celnych, który był skazany za poważne przestępstwo karne związane z naruszeniem przepisów celnych oraz z prowadzoną przez niego działalnością w charakterze przedstawiciela prawnego;
- d) wniosek jest złożony w ciągu trzech lat od cofnięcia świadectwa AEO jak określa to art. 14v ust. 4.

Mając na uwadze powyższe przesłanki organ wydający świadectwo AEO bada, czy wniosek jest zgodny z przepisem art. 14c, tj. czy został złożony zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 1C do Rozporządzenia Wykonawczego i czy zawiera wszystkie wymagane dane (tj. czy został prawidłowo wypełniony, czy zostały załączone wymagane załączniki).

Ponadto, organ sprawdza, czy wniosek złożony został do organu właściwego zgodnie z przepisem art. 14d Rozporządzenia Wykonawczego oraz przepisami krajowego prawa celnego. Badanie to prowadzone jest zgodnie z zasadami określonymi w części II niniejszego opracowania.

UWAGA: Złożenie wniosku niezgodnie z właściwością miejscową lub rzeczową określoną w przepisach krajowego prawa celnego nie skutkuje odmową przyjęcia wniosku. Wniosek złożony niezgodnie z właściwością zostanie, zgodnie z art. 170 ustawy – Ordynacja podatkowa przesłany do właściwego organu Służby Celnej, o czym organ zawiadomi wnioskującego.

Następnie organ Służby Celnej sprawdza, czy nie zaistniały przesłanki określone w pkt b i c. Podkreślić należy, iż pkt b dotyczy przestępstwa związanego z prowadzoną przez wnioskodawcę działalnością gospodarczą.

Za poważne przestępstwo karne należy uznać przestępstwo podlegające sankcjom wynikającym z ustawy Kodeks karny i Kodeks karny skarbowy.

W przypadku gdy wnioskodawca jest osobą prawną lub stowarzyszeniem osób nieposiadającym osobowości prawnej, sprawdzeniu pod kątem niekaralności podlegają osoby kierujące przedsiębiorstwem.

Za osoby kierujące przedsiębiorstwem należy uznać osoby uprawnione do reprezentowania przedsiębiorstwa wskazane w dokumentach rejestracyjnych. Będą to - w przypadku spółek kapitałowych - osoby pełniące funkcje w organach przedsiębiorstwa (członkowie zarządu) i prokurenci, w innych przypadkach – właściciele przedsiębiorstwa.

Za przedstawicieli prawnych do spraw celnych w rozumieniu przepisu art. 14f pkt c), zgodnie z wyjaśnieniami DG TAXUD Komisji Europejskiej, należy uznać osobę, która zazwyczaj reprezentuje przedsiębiorstwo przed sądem; może to być kancelaria prawnicza. Osoba ta nie jest agentem celnym.

W przypadku gdy z powodu zaistnienia jednej w powyższych przesłanek wniosek nie może być przyjęty organ Służby Celnej wyda decyzję o odmowie przyjęcia wniosku o wydanie świadectwa AEO.

O przyjęciu wniosku organ, zgodnie z art. 14c ust. 2 akapit 2 Rozporządzenia Wykonawczego, informuje wnioskodawcę. Informacja ta zawiera również wskazanie daty, od której biegnie termin na wydanie świadectwa AEO.

Po formalnym przyjęciu wniosku organ Służby Celnej przystępuje do sprawdzenia spełniania przez wnioskodawcę wymogów i warunków do uzyskania świadectwa AEO, o których mowa w części IV niniejszego dokumentu.

➤ **Część IV. WARUNKI I KRYTERIA PRYZNAWANIA ŚWIADECTWA AEO**

Kryteria i warunki jakie powinna spełniać osoba ubiegająca się o wydanie świadectwa AEO określone zostały w art. 5a ust. 2 WKC i obejmują one:

1. odpowiednie przestrzeganie wymogów celnych,
2. odpowiedni system zarządzania ewidencjami handlowymi i, gdzie zachodzi taka potrzeba, ewidencjami transportowymi, który umożliwia właściwą kontrolę celną,
3. udokumentowaną wypłacalność, i
4. gdzie ma zastosowanie, odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony.

Przedmiotowe kryteria zostały doprecyzowane w art. 14h–k Rozporządzenia Wykonawczego.

Zgodnie z art. 14a ust. 2 Rozporządzenia Wykonawczego organy celne uwzględniają w odpowiedni sposób szczególne cechy przedsiębiorców, w szczególności odnoszące się do małych i średnich przedsiębiorstw. Przepisy prawa nakazują zatem badanie spełniania kryteriów i wymogów do uzyskania świadectwa AEO z **uwzględnieniem rozmiaru prowadzonej działalności**, tak by szansę miały zarówno duże firmy, jak i średni i mali przedsiębiorcy, zapewniając jednocześnie bezpieczeństwo w każdym ogniwie łańcucha dostaw.

Określając kategorię przedsiębiorstwa (rozmiar prowadzonej działalności) należy brać pod uwagę wielkość zatrudnienia oraz roczny obrót. Punktem odniesienia może być art. 2 załącznika I rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE L 10 z dnia 13 stycznia 2001r. s.33 z późn. zm.) i rekomendacja Komisji z dnia 6 maja 2003r. w sprawie definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. L 124/2003 z dnia 20 maja 2003r., s. 36-41), który wskazuje próg zatrudnienia oraz pułapy finansowe jako kryteria określające kategorie przedsiębiorstwa. I tak, zgodnie z wyżej powołanym przepisem:

1. Na kategorię mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR a/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów EUR.
2. W kategorii MŚP przedsiębiorstwo małe definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót i/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 milionów EUR.
3. W kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót i/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów EUR.

Weryfikacja niektórych kryteriów zależy również od **rodzaju prowadzonej działalności** – np. czy mamy do czynienia z przewoźnikiem, agentem celnym, czy też eksporterem lub prowadzącym skład celny (np. od prowadzącego skład celny nie będzie się wymagało spełniania kryteriów dotyczących środków transportu).

W przypadku przedsiębiorstwa posiadającego dużą liczbę miejsc, gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza, zgodnie z warunkami określonymi w art. 14n ust.1 akapit 2 Rozporządzenia Wykonawczego organ Służby Celnej może podjąć decyzję o zbadaniu jedynie

reprezentatywnej części tych miejsc pod kątem spełniania kryteriów określonych w art. 14k przedmiotowego rozporządzenia.

Sprawdzenie warunków i kryteriów odbywa się na podstawie Planu postępowania audytowego, który jest dostarczany przedsiębiorcy. Plan postępowania audytowego sporządzany jest na podstawie informacji złożonych przez przedsiębiorcę we wniosku i załącznikach oraz uzyskanych podczas wizyty wstępnej, której celem jest ustalenie zasad współpracy i komunikacji z wnioskodawcą oraz zapoznanie się z charakterem prowadzonej działalności gospodarczej.

W toku sprawdzania warunków i kryteriów wnioskodawca jest na bieżąco informowany o stwierdzonych zagrożeniach mogących mieć wpływ na wydanie świadectwa poprzez wskazywanie zaleceń (rad, opinii) zmierzających do wdrożenia odpowiednich działań (standardów, procedur lub środków kontroli) minimalizujących zidentyfikowane ryzyko związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

➤ CZĘŚĆ V. WYDANIE ROZSTRZYGNIĘCIA

Po sprawdzeniu warunków i kryteriów organ Służby Celnej podejmuje decyzję o wydaniu świadectwa AEO bądź odrzuceniu wniosku.

W przypadku stwierdzenia, iż spełnione zostały wymagane prawem warunki i kryteria organ Służby Celnej **wydaje świadectwo AEO**. Świadectwo AEO wydawane jest zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 1D do Rozporządzenia Wykonawczego.

Świadectwo AEO wydawane jest na czas nieokreślony, staje się skuteczne z dniem jego wydania i jest uznawane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

W przypadku gdy zachodzi prawdopodobieństwo stwierdzenia, iż wyniki weryfikacji spełniania warunków i kryteriów doprowadzą do odrzucenia wniosku organ Służby Celnej informuje wnioskodawcę o tych wynikach oraz wyznacza termin 30 dni kalendarzowych na udzielenie odpowiedzi, tzw. prawo do wysłuchania.

W przypadku stwierdzenia, że warunki i kryteria nie zostały spełnione organ Służby Celnej wydaje **decyzję o odrzuceniu wniosku**.

➤ CZĘŚĆ VI. ZARZĄDZANIE ŚWIADECTWEM

1. Obowiązki i uprawnienia po stronie przedsiębiorcy

Po wydaniu świadectwa AEO przedsiębiorca winien zapewniać spełnianie warunków i kryteriów. Ponadto, upoważniony przedsiębiorca powinien poinformować organ Służby Celnej wydający świadectwo o wszystkich zdarzeniach mających miejsce po wydaniu świadectwa i mogących mieć wpływ na jego dalsze stosowanie lub treść.

W przypadku gdy przedsiębiorca posiadający status AEO czasowo nie jest w stanie spełnić któregokolwiek z kryteriów może złożyć wniosek o zawieszenie świadectwa zgodnie z art. 14u Rozporządzenia Wykonawczego.

Upoważniony przedsiębiorca może też złożyć wniosek o cofnięcie świadectwa AEO. W takim przypadku nie będzie miał zastosowania zakaz uniemożliwiający ponowne ubieganie się o status AEO przed upływem trzech lat od dnia cofnięcia świadectwa.

2. Obowiązki i uprawnienia po stronie organu Służby Celnej

Do obowiązków organu Służby Celnej należy **monitorowanie** spełniania przez upoważnionego przedsiębiorcę warunków i kryteriów oraz odpowiednie reagowanie, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

Reakcją na stwierdzone nieprawidłowości może być przeprowadzenie przez organ Służby Celnej **ponownej oceny spełniania warunków i kryteriów**. Jedną z przesłanek jest tu bowiem uzasadnione wskazanie, że AEO nie spełnia już odpowiednich warunków i kryteriów.

Jeżeli wynik przeprowadzonej ponownej oceny to uzasadnia organ Służby Celnej może, w zależności od okoliczności danej sprawy:

- **zawiesić status AEO** - Status upoważnionego przedsiębiorcy zostaje zawieszony w przypadkach określonych w art. 14r Rozporządzenia Wykonawczego, lub
- **cofnąć świadectwo AEO** – Świadectwo AEO zostaje cofnięte w przypadkach określonych w art. 14v Rozporządzenia Wykonawczego.

